

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

BERGBAUMUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

MINING MUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

Náměstí Hynka Kličky 293, Příbram VI – Březové Hory, 261 01 Příbram I, Česká republika

tel.: +420 318 626 307, +420 318 633 138, +420 318 626 675, +420 318 622 566, fax: +420 313 120 625

e-mail: info@muzeum-pribram.cz, internetové stránky: www.muzeum-pribram.cz

Váš dopis značky:

Naše značka: 3/HM/2019

Vyřizuje: J. Velfl

V Příbrami dne: 1. 2. 2019

Zpráva o činnosti Hornického muzea Příbram, příspěvkové organizace, za rok 2018

Pracoviště společenských věd

Archeologické pracoviště

- archeologické pracoviště realizovalo **záchranné archeologické výzkumy** v regionu s ohledem na aktuálně probíhající stavební činnost (např. výzkum pohřebiště z mladší doby bronzové ve Velké nad Vltavou, oprava kostela sv. Bartoloměje v Kosově Hoře a. j.); ve spolupráci s Biologickou fakultou Jihočeské univerzity České Budějovice byla prováděna **analýza botanických zbytků archeologických nálezů**; uskutečnily se **laboratorní analýzy, konzervování nálezů a výroba replik** vytipovaných sbírkových předmětů; pokračovalo **mapování** výšinných poloh s předpokladem lokalizace pravěkých či středověkých opevněných sídel a tvorba **fotografické databáze, prospekce detektorem kovů** ve významných archeologických lokalitách, **terénní prospekce reliktních** historických popravišť v příbramském regionu a jiné;

- archeologické pracoviště HM Příbram spolupracovalo s Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze při **metalografickém výzkumu** vybraných muzejních sbírkových předmětů a s Archeologickým ústavem AV ČR v Praze při **geofyzikálním průzkumu** vybraných lokalit;

- **výsledky archeologických bádání** byly průběžně **prezentovány** v odborném i populárně naučném tisku a v dalších médiích, formou přednášek, např. přednáška „Cizinky mezi Germány v Čechách v 6. století“, katedra archeologie FF UJEP Olomouc (29. 3. 2018), dále exkurzemi, prostřednictvím výstav a podobně;

- v rámci **přednáškové nabídky** pro školy jako součást projektu „**Školní rok v Hornickém muzeu Příbram**“ (17. ročník) byla na rok 2018 připravena archeologickým pracovištěm a muzejní pedagožkou tato témata: „Móda v proměnách staletí“; „Nosil pračlověk košili?“ (vývoj módních trendů od raného středověku po baroko, móda dámská, pánská, archeologické nálezy s tím související); „Jídlo a pití v minulosti“ (jak a co vařili a jedli naši předkové v průběhu staletí od pravěku po novověk); „S havířem do práce“; „Archeologem rychle a snadno“ (odpověď na otázku, co se vlastně skrývá pod pojmem archeologie, archeologický výzkum, co se děje se získanými nálezy, určování datace atd.); „Zbraně a zbroj“ (vysvětlující proměny výzbroje a výstroje vojska v středověké a novověké Evropě); zajištění komentované exkurze na známé archeologické lokality Příbramska – Plešivec, Hrazany; workshop a předváděcí dílny ve spolupráci s muzejní pedagožkou s názvem „Za tajemstvím textilu“ (praktická dílna s výkladem o oděvech našich předků, s možností vyzkoušet si různé textilní techniky – tkaní na karetkách, na stavu, předení nití z ovčí vlny atd.) a „Pravěká a raně středověká řemesla“ (modelace keramiky, drcení obilí apod.);

- postupně se realizovalo **budování herny pro dílny a workshopy** zaměřené na **archeologickou tematiku**; prezentace archeologických témat se objevila též v rámci **Muzejního příměstského tábora pro děti** (13. 8. – 17. 8. 2018);

- HM Příbram uskutečnilo v roce 2018 **repasi** další části **stálé expozice** s názvem „Z dějin příbramského hornictví“ za časové období 15. – 18. století situované v cáchovně Ševčinského dolu, s využitím sb. předmětů z podsbírký archeologické a historie hornictví;

- archeologické pracoviště HM Příbram poskytlo Národnímu muzeu Praha exponáty na **mezinárodní výstavu „Keltové“** (24. 5. 2018 – 24. 2. 2019);

- archeologické pracoviště HM Příbram prezentovalo v roce 2018 **tematické výstavy** s názvem „Císařův kamnář...“ (Infocentrum Obecního úřadu Krásná

Hora nad Vltavou, 30. 4. – 30. 9. 2018); „Novověká keramika v Klučenicích“ (Infocentrum Klučnice, 1. 6. – 31. 12. 2020).

Pracoviště Památník Vojna

- **Galerie ORBIS PICTUS: EUROPA v Památníku Vojna** nabídla následující výstavy: doplnění **části mezinárodní expozice** moderního výtvarného umění takzvaného „**Nekonečného plátna**“ představující kolekci na sebe navazujících obrazů umělců z 16 zemí světa v délce 200 metrů; dále zde byla prezentována další část mezinárodní výstavy s názvem „**Individualita a totalita**“ – soubor děl sochařů 4 postkomunistických zemí střední a východní Evropy (Slovensko, Polsko, Rusko a ČR);

- z **tematických výstav** v Památníku Vojna je možné uvést tyto tituly: „Ani gram uranu sovětským okupantům“, události ze srpna roku 1968 v Příbrami na dobových fotografiích a dokumentech dle scénáře ředitele HM (2. 1. – 28. 12. 2018); „Poslední bitva 2. světové války v Evropě u Slivice na Příbramsku“, výstava historických dokumentů dle scénáře ředitele HM (2. 1. – 28. 12. 2018); „Jiří Sozanský – Vzestup“, sochařské dílo symbolizující touhu člověka po svobodě (1. 1. – 31. 12. 2018); „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ (2. 1. – 28. 12. 2018); „Kresby z vězení Otmara Olivy“, výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznicí Plzeň – Bory v souvislosti s činností Charty 77 (2. 1. – 28. 12. 2018); „Skautská lilie za ostatním drátem“ (2. 1. – 28. 12. 2018); „KOMA“, výstava surrealistických maleb a plastik soudobých výtvarných umělců Přemysla Martince a Jana Kohouta prezentujících svá díla v prostředí dochovaného vězeňského areálu z doby totality (12. 4. – 24. 6. 2018); „SORELA“ – výstava dokumentující socialistický realismus v architektuře (19. 6. – 9. 9. 2018); „Tom Kůs a Ivan Bukovský“ – výstava soch a obrazů soudobých umělců ztvárňujících období nesvobody (28. 6. – 12. 8. 2018);

- k **Mezinárodnímu dni památek a sídel** byly v Památníku Vojna pořádány komentované prohlídky areálu s doprovodným programem a za zvýhodněné vstupné na téma architektura vězeňských staveb (18. 4. 2018, 60 návštěvníků);

- v rámci **Mezinárodního dne muzeí** se v Památníku Vojna uskutečnily prohlídky areálu s doprovodným programem a za zvýhodněné vstupné

týkající se činnosti muzeí zaměřených na dokumentaci období totality (18. 5. 2018, 90 návštěvníků);

- v souvislosti se **Dnem památky obětí komunistického režimu** (výročí poprav JUDr. Milady Horákové) se konala v Památníku Vojna Mše svatá za oběti totality; akce byla pořádána zdarma a organizována ve spolupráci se Středočeským krajem, ústředím Konfederace politických vězňů ČR, Českou křesťanskou akademií, městem Příbram a dalšími subjekty; nejvýznamnější částí programu byla „**Prezentace školních projektů k 100. výročí vzniku republiky a obětí totalitních režimů**“ v podání školních kolektivů z regionu; v programu dále vystoupili pedagogové a studenti ZUŠ V. Talicha Beroun, známý herec Martin Dejdar, hudební skupina PCHS s písničkami Karla Kryla a další (21. 6. 2018, 320 návštěvníků zdarma);

- **Dny evropského dědictví** v Památníku Vojna nabídly doprovodný program spojený s prezentací nejzajímavějších památek v expozicích (15. 9. 2018, 80 návštěvníků zdarma);

- **Den věží (těžních) a rozhleden** v Památníku Vojna Lešetice byl ve znamení komentovaných prohlídek z vyhlídkové věže obslužného objektu (28. 9. 2018, 250 návštěvníků);

- **Běh pro republiku**, akce na oslavu výročí vzniku Československé republiky a připomenutí osudů lidí vězněných v někdejších pracovních táborech Vojna, z nichž se někteří pokusili o útěk na svobodu; start a cíl běhu v Památníku Vojna s trasou v délce 5 km; každý rok se uskuteční běh na počest jedné z osobností žalářovaných v době totality na Příbramsku: v r. 2018 k připomenutí válečného hrdiny arm. gen. Tomáše Sedláčka, v r. 2019 plk. Bohumila Zelenky, v r. 2020 Stanislava Svozila atd. (21. 10. 2018, start v 10. 00 hod., 20 startujících dětí a 100 dospělých), o akci informovaly ve zpravodajských pořadech ČT a Seznam TV;

- **Den Středočeského kraje** v Památníku Vojna Lešetice, významný den při příležitosti 100. výročí vzniku Československa; doprovodný program zaměřený při komentovaných prohlídkách na osudy osobností majících vztah k čs. státnosti (28. 10. 2018, 120 návštěvníků zdarma);

- **Noc divadel**, součást evropského projektu **European Theatre Night**, vystoupení Divadelní společnosti Dagmar v Památníku Vojna na téma posledních dnů Ježíše Krista z pohledu jeho matky (16. 11. 2018, 100 návštěvníků);

- **Den boje za svobodu a demokracii**, státní svátek na počest Dne boje za svobodu a demokracii v r. 1939 a 1989; komentované prohlídky Památníku Vojna připomínající události spojené s bojem za svobodu a demokracii, pietní akt, vzpomínky pamětníků a další program (17. 11. 2018, 150 návštěvníků).

Pracoviště historiků nejnovějších dějin

- historikové se v průběhu roku 2018 věnovali dokumentaci událostí **1. a 2. světové války** na Příbramsku a problematice **období totalitního režimu** po únoru 1948; probíhala současně pasportizace pomníků a památníků obětí světových válek z příbramského regionu – ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu, Vojenským historickým ústavem Praha, Státním okresním archivem Příbram a Středočeským krajem a tento materiál byl publikován ve zvláštním čísle sborníku Podbrdsko v knize s názvem „**Pomníky a památníky světových válek na Příbramsku**“ od autorů Václava Trantiny a Josefa Velfla (208 stran textu, 425 vyobrazení, autoři ji tvořili 18 let); vedle zpracování vědeckovýzkumných úkolů na téma pomníky a památníky světových válek a odboje byl upřen zájem k problematice **100. výročí vzniku Československé republiky**; byly poskytovány **konzultace obcím** v regionu v souvislosti s budováním nových pomníků a památníků světových válek nebo za účelem inovování a opravování stávajících a dále se uskutečnilo **vystoupení** ředitele HM a dalších odborných pracovníků s projevy **k výročí vzniku republiky** při pietních aktech a vzpomínkových akcích k 28. říjnu 1918 (Příbram, Věšín, Sedlčany, Kosova Hora, Podlesí, Solenice, Jablonná, Borotice, Hvožd'any); HM Příbram se aktivně účastnilo komponovaných zážitkových programů ve spolupráci s městem Příbram a dalšími subjekty orientovaných na připomenutí stoleté existence Čs. republiky s názvem „**Příbram prvorepubliková**“ (13. 10. 2018) a „**Zažijte to znovu**“ (24. 10. 2018), ředitel HM Příbram přednesl **hlavní projev u pomníků obětem 1. světové války** v Příbrami a na Březových Horách (28. 10. 2018);

HM Příbram zastoupené ředitelem provedlo **odbornou oponenturu textů** a poskytlo **obrazový materiál** pro **reprezentativní publikaci** k 100. výročí založení Československa vydanou Středočeským krajem („100 let české státnosti ve Středočeském kraji“) i textů na www.slavime100let.cz; HM Příbram zastoupené ředitelem zpracovalo několik **studií do odborného tisku** na téma 100. výročí konce 1. světové války a vzniku republiky a ředitel HM zároveň vystoupil s přednáškou o této problematice na **mezinárodní konferenci** (účastníci z 11 zemí světa) s názvem „**1918 – Starý svět mrtev, ať žije nový**“ pořádané Vojenským historickým ústavem Praha, Úřadem vlády ČR a Ministerstvem obrany ČR na půdě Úřadu vlády pod záštitou premiéra, ministra obrany a ředitele VHÚ (Praha 18. 9. – 19. 9. 2018); v HM Příbram probíhalo soustředění **materiálů z období 2. světové války** a poskytnutí některých z nich o obětech protinacistického odboje z Příbramska popraveným v Brandenburku u Berlína – pro nově budovanou expozici v **Památníku JVA v Berlíně**, Brandenburg-Görden (SRN) s názvem „Gedenkstätten Brandenburg an der Havel I Stiftung Brandenburgische Gedenkstätte“ (slavnostní otevření památníku 29. 4. 2018); HM Příbram zastoupené ředitelem se podílelo v Kosově Hoře na zajištění **pietního aktu a přednesení úvodního projevu** v rámci slavnostního odhalení **pamětní desky gen. Karlu Marešovi-Tomanovi**, prvnímu veliteli 311. čs. bombardovací peruti RAF v době 2. světové války, který žil v této obci na Sedlčansku; akce se zúčastnili rodinní příslušníci generála, zástupci ambasad USA a Velké Británie, senátor Ing. Jiří Burian a představitelé Armády ČR - gen. Petr Hromek a gen. Lenka Šmerdová (21. 4. 2018); ředitel HM se podílel na zpracování návrhu na **udělení Stříbrné medaile** gen. Karlu Marešovi Tomanovi in memoriam od Senátu Parlamentu ČR; HM Příbram zastoupené ředitelem se účastnilo **slavnostního odhalení pomníku na počest čs. parašutistů** shozených v době 2. světové války dne 30. 4. 1942 u Padršských rybníků v Brdech a dále zajištění přednášky o historii těchto událostí konané v sále Obecního úřadu Věšín, ve spolupráci s Čs. obcí legionářskou (17. 6. 2018); HM Příbram zastoupené ředitelem a pracovníci PR se podílelo na hodnocení prací studentů škol příbramského regionu v rámci projektu „**Příběhy našich sousedů**“ pořádaného **o. p. s. Post Bellum** při budování sbírky **Paměti národa** (4. 4. 2018) a na zajištění přednášky o historii uranového hornictví na Příbramsku a o politických věznicích v rámci **pořadu** dokumentaristy **o. p. s. Post Bellum** Tomáše Netočného věnovaného osobnosti horníka Josefa Šmoldase – projekt „**Příběhy 20. století**“ (Kulturní

dům v Příbrami, 3. 12. 2018); **vědeckovýzkumná a badatelská práce historiků** byla upřena též k otázkám **holocaustu**, k historii **táborů nucených prací**, na životní osudy **politických vězňů – útěkářů**, dějiny 6. brigády Vnitřní stráže ministerstva vnitra, **letecké mapování lokalit s vězeňskými zařízeními** v místech těžby a zpracování uranu, na osobnosti protikomunistického odporu a odboje, k historii jednotlivých vězeňských táborů atd.; pracoviště historiků se zapojilo do **mezinárodního interdisciplinárního výzkumného projektu „Accessing Campscapes: Inclusive Strategies for Using European Conflicted Heritage“ (iC-ACCESS)** ve spolupráci se **Západočeskou univerzitou Plzeň a univerzitami v Amsterdamu, Barceloně, Berlíně, Stafordu, Trondheimu a s památníky v Bergen – Belsen, Falstad, Jasenovac a Westerborg** se zaměřením na zpracování **dokumentace o pracovních táborech z období totalitních režimů ve 40. a 50. letech 20. století** (exkurze účastníků z různých zemí Evropy a jejich bádání v Památníku Vojna 30. 6. 2018 a setkání v bývalém trestně nápravném táboře Nikolaj 10. 10. 2018);

- HM Příbram je od roku 2000 jedním ze spolupořadatelů **připomínky poslední bitvy 2. světové války v Evropě u Slivice nedaleko Milína** – akce se v r. 2018 zúčastnil gen. Štefan Muránský ze Společného operačního centra Ministerstva obrany, senátor Ing. Zdeněk Burian, poslankyně Parlamentu ČR Lenka Kozlová, zástupci Českého svazu bojovníků za svobodu a další hosté a sledovalo ji 5 100 osob (12. 5. 2018); HM Příbram průběžně zpracovávalo **dokumentaci týkající se boje za demokracii a proti totalitním režimům** (ve spolupráci s Konfederací politických vězňů ČR, ÚDV Policie ČR, Ústavem pro studium totalitních režimů Praha, Muzeem III. odboje Příbram, Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR Praha, Národním archivem ČR, Českým svazem bojovníků za svobodu apod.) s možností využití v rámci činnosti Památníku Vojna i mimo jeho rámec; v této souvislosti se ředitel HM zúčastnil jako čestný host **Etické komise ČR při Úřadu vlády slavnostního předávání osvědčení účastníkům odboje** (20. 2. 2018, 20. 11. 2018);

- HM Příbram se zúčastnilo připomínkových akcí v souvislosti s **50. výročím okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy 21. 8. 1968** (výstava dle scénáře ředitele HM v Památníku Vojna, komentované prohlídky, články historiků v odborném i denním tisku, relace v rozhlase, televizi ČT, Seznam TV, TVF a jiné);

- pracoviště historiků Památníku Vojna uspořádalo 8 přednášek pro 410 posluchačů na téma „Uranové vězeňství“ a „Těžba uranu nesvobodnými silami“ pro zájemce z řad žáků a studentů ZŠ, SŠ a také pro dospělé (např. pro Centrum volnočasových aktivit, Svaz tělesně postižených).

Pracoviště historiků hornictví

- pracoviště historiků hornictví pokračovalo v činnosti zaměřené na studium dobových materiálů, terénní průzkum a shromažďování dokladů týkajících se **baňské historie, dějin montánního podnikání a tradičních řemesel na Příbramsku** (vedle hornictví a hutnictví zejména betlémářství, řezbářství, hračkářství, voskařství, perníkářství a rozárnictví); v rámci konání **29. hornické Prokopské pouti** a 100. výročí vzniku Československa **zpřístupnilo** muzeum ve spolupráci se s. p. DIAMO další **část historického podzemí** březohorských dolů – **Ševčinskou dopravní štolu s výjezdem hornického vláčku u dolu Vojtěch** a zároveň nabídlo divadelní scénku o návštěvě prezidenta T. G. Masaryka na Březových Horách (8. 7. 2018, 3 400 návštěvníků);

- ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa), HM Příbram zastoupené ředitelem zpracovává tuto bibliografii za ČR (8. 8. 2018);

- HM Příbram se prezentovalo s tematikou vývoje používání drátěných lan v hornictví - pořádáním dlouhodobé **putovní mezinárodní výstavy** pojmenované „**Zur Geschichte des Drahtseil – Historie drátěných lan**“, ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal – Zellerfeld, SRN; instalace této výstavy v r. 2018 v Erzgebirgsmuseum Annaberg – Buchholz/Oberwiesenthal, SRN (1. 9. 2017 – 27. 2. 2018, 9 735 návštěvníků); v Museumsziegelei Westeregeln, SRN (1. 3. – 29. 6. 2018, 4 398 návštěvníků); v Hüttenmuseum Peitz, SRN (1. 7. – 31. 10. 2018, 2 860 návštěvníků);

- HM Příbram bylo **garantem odborné exkurze** pro delegaci mezinárodní organizace **ERIH** (European Route of Industrial Heritage) v čele

s tajemníkem Barry Gamblem z **Anglie** a zástupci partnerského muzea **Zabytkowa Kopalnia Srebra, Tarnowskie Góry, Polsko**, památky UNESCO, člena organizace ERIH (26. 3. 2018);

- HM Příbram zajistilo konání tradiční odborné exkurze studentů a pedagogů **Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava**, Institutu kombinovaného studia se zaměřením na geovědní a montánní turismus, v kontextu s naplňováním partnerské smlouvy o spolupráci (10. 4. 2018);

- HM Příbram zastoupené geologem muzea se podílelo na organizaci odborné exkurze a zajistilo vystoupení pracovnice PR s přednáškou a prezentací zpracovanou ředitelem HM na celostátní konferenci věnované montánním památkám a cestovnímu ruchu s názvem „**České podzemí**“, pořádané v HM Příbram v areálu dolu Anna Společností pro výzkum historického podzemí, z. s., Českou speleologickou společností a Českou centrálou cestovního ruchu – CzechTourism, pod záštitou rektora VŠB – TU Ostrava prof. RNDr. Václava Snášela, CSc. (25. 5. – 27. 5. 2018, 50 účastníků);

- HM Příbram se zúčastnilo **mezinárodní konference** organizace ERIH (European Route of Industrial Heritage), s názvem „**Industriální cestovní ruch a jeho přínos pro region**“, Plzeňský Prazdroj Plzeň (13. 6. – 14. 6. 2018);

- HM Příbram zajistilo konání **výjezdního zasedání** Odboru památkové péče Magistrátu hlavního města Prahy s úvodní prezentací ředitele HM, s vystoupením pracovnice PR a dalších odborných pracovníků muzea a s následnou exkurzí v jednotlivých areálech HM (28. 6. 2018);

- HM Příbram přijalo pozvání k účasti na **Mezinárodním kolokviu na půdě Technické univerzity Clausthal, SRN**, na téma „**Die Wasser hoch halten ... Montane Wasserwirtschaft**“ s příspěvkem „Entwicklung der Wasserwirtschaft im Gangerzrevier von Příbram“ (30. 6. – 1. 7. 2018);

- na základě uzavření partnerské smlouvy s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „**Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen**“, týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání

z oblasti česko-německých hornických památek a tradic zajišťovalo HM Příbram v průběhu roku 2018 **exkurze** na téma „Bergbau mit Beginn der Industrialisierung“, „Moderner Bergbau“ pro účastníky tohoto projektu ze SRN a ČR (exkurze 21. 8. 2018);

- HM Příbram jako řádný člen se zúčastnilo v zastoupení ředitele a pracovnice PR jednání **Středoevropské unie technických muzeí (Middle European Union of Technical Museums - MUT)** s prezentací na téma „Technical monuments, expositions and news of Mining Museum Příbram“ (Brno, 14. 11. – 16. 11. 2018);

- HM Příbram se zúčastnilo jako řádný člen **Deutscher Museumsbund**, SRN jednání této organizace (31. 10. 2018);

-HM Příbram ve spolupráci se s. p. DIAMO zajistilo odbornou exkurzi účastníků **Mezinárodní konference** z 12 zemí Asie a Afriky, specialistů z tamních univerzit, vědeckých ústavů a těžařských společností, s názvem „**Radioactive Minerals Production**“, s výkladem ředitele HM o historii hornictví na Příbramsku a prohlídkou expozic HM Příbram (8. 11. 2018);

-HM Příbram se zúčastnilo **Mezinárodního česko-slovenského hornického semináře v NTM Praha** s přednáškou ředitele HM na téma „Velká válka a nejvýznamnější rudní revír monarchie v Příbrami-Březových Horách“ (5. 12. 2018);

- HM Příbram uspořádalo **vystoupení pěveckých sborů Arytmie a Gambale** spojené s výkladem o **historii hornictví** na Příbramsku (důl Vojtěch 16. 6. 2018, 60 diváků a důl Anna 1. 12. 2018, 200 diváků).

Pracoviště etnografů a historiků; Skanzen Vysoký Chlumec, Muzeum Špýchar Prostřední Lhota, Muzeum zlata Nový Knín

- **etnografické pracoviště** připravilo roku 2018 v areálu **Skanzenu Vysoký Chlumec – Muzea vesnických staveb středního Povltaví (MVS) rozšíření expoziční nabídky** veřejnosti o funkční technické a technologické vybavení repliky historické **zděné kovárny z Počepic čp. 66** datované do 19. století a

realizovalo stavbu repliky zaniklé historické **kapličky z Nálesí u Petrovic**, oboje uskutečněné v r. 2018; muzeum připravuje podkladové materiály a vše další k plánovanému transferu a znovupostavení cenného hospodářského stavení z Mokřan č. p. 13 a obytného stavení z Ješetic – Řikova č. p. 12 (tyto objekty byly v r. 2018 vykoupeny pro potřeby skanzenu);

-v **MVS Vysoký Chlumeč** byly instalovány **dlouhodobé tematické výstavy**: „Sedlčansko na akvarelech Jana Burdy“; „Sedlčansko ve fotografii Čenka Habarta“ – dům z Obděnic; „Sekyry v životě vesnického člověka“ – dům z Mašova; „Nejstarší roubené chalupy“ – dům z Mašova; „Orebné nářadí“ – stodola z Mašova; „Historické pračky a mandly“ – špýchar z Počepic; „Truhlářská a sekernická dílna“ – mlýn z Radešic; „Zemědělské stroje a nářadí“ – stodola ze Záběhlé; „Lidový malovaný nábytek Sedlčanska“ – dům z Arnošovic, mobiliář z konce 18. až z 1. poloviny 19. století;

- v **Muzeu Špýchar v Prostřední Lhotě** se uskutečnily **dlouhodobé výstavy**: „Z historie hasičských seker“; „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Vokounův betlém“ a **krátkodobé výstavy**: „U mistra cukráře“ (28. 6. – 28. 10. 2018); „Kambodža 2018“, výstava uměleckých fotografií uspořádaná na počest krále Kambodže Norodoma Sihamoni, který v minulosti studoval v Praze a zajímal se rovněž o těžbu a zpracování nerostného bohatství (21. 7. – 28. 10. 2018); výstava „Historické šicí stroje“ – exponáty ze sbírky Jana Odvárky (Muzeum Vltavy Chotilsko, 1. 4. – 30. 9. 2018); „Dana Odvářková – obrazy“ (Muzeum Vltavy Chotilsko, 1. 4. – 30. 9. 2018);

- v **Muzeu zlata Nový Knín** realizovalo HM Příbram doplnění a rozšíření expozice týkající se historie těžby a zpracování zlata na Novoknínsku; dále proběhly **výstavy**: „Velikonoce“ (23. 3. – 1. 4. 2018); „Výrobky klientů Farní charity Starý Knín“ – výstava k 25. výročí založení této organizace“ (24. 4. – 3. 6. 2018); „Obrazy Miroslavy Šolcové a Karla Polata“ (24. 4. – 3. 6. 2018); „1. světová válka a vznik republiky na Novoknínsku“ (28. 10. – 4. 11. 2018); „Vánoční výstava“ (20. 11. – 2. 12. 2018); „Obrazy Naděždy Janotové“ (20. 11. – 16. 12. 2018) a výstava s názvem „Novoknínské betlémy“ (20. 11. – 16. 12. 2018);

- v podmínkách HM Příbram byl již tradičně kladen akcent zejména na otázku **hornického folkloru** a příbramského **betlémářství a řezbářství** (probíhá např. zpracování katalogu příbramských historických řezbářů z 19. stol. – 1. pol. 20. stol. a dokumentace historických i současných betlémů na Příbramsku, spolupráce se spolkem Příbramští betlémáři a podobně); historik muzea se mimo jiné zúčastnil s příspěvkem pojmenovaným „Kronika jesliček Emanuela Kyliánka“ **mezinárodní konference** s názvem **Betlémy stále živé III.** (Jindřichův Hradec, 29. 11. 2018); pozornost je dlouhodobě věnována též **lidovému loutkářství** s výstupy v podobě **výstav** v hornickém domku s názvem „S Honzou z role do role“ (1. 12. 2017 – 1. 11. 2018) a obecně **životu lidí v podbrdských hornických vsích** (výstava v cáchovně dolu Vojtěch s názvem „Rok na vsi“ – život v hornických vesnicích na Podbrdsku v letech 1870–1940 ve vzpomínkách pamětníků, 1. 5. – 28. 12. 2018); badatelské projekty byly zaměřeny např. na lidovou výrobu figurek brdského ducha Fabiána; předmětem zájmu je též místní výroba hraček, jakož i některá další zdejší **tradiční řemesla** (voskařství, rozárnictví, perníkářství, řezbářství, tiskařství – tisk starých kalendářů, papírových betlémů, svatých obrázků atd.); speciální zájem je upřen k problematice vzniku a prodeje **poutního zboží** v kontextu s dějinami poutního místa Svaté Hory, studiu voskových adjustací pod šturcem, soškám svatých atd.; badatelský zájem směřoval též k problematice všedního oblečení v 18. a na počátku 19. století;

- **soustavná vědeckovýzkumná činnost** je z regionálního hlediska zaměřena vedle Podbrdsku k **oblasti středního Povltaví** – mimo jiné zpracováním historie staveb přenesených do **MVS Vysoký Chlumec** a terénní **dokumentací dalších objektů lidového stavitelství**, studiem kresebných, fotografických, mapových i jiných materiálů atd.;

- pokračovala spolupráce muzea s **dendrochronologickou laboratoří Ústavu nauky o dřevě Mendelovy univerzity Brno** a dalšími odbornými pracovišti;
- HM Příbram zajistilo výjezdní zasedání etnologické komise AMG;
etnologické pracoviště HM Příbram se účastnilo jako partner při řešení projektu podporovaného EU s názvem „**Etnofolk**“ ve spolupráci s **Etnologickým ústavem Akademie věd ČR**, realizovaným v rámci programu Central Europe Programme – ERDF s cílem prezentovat na portále „**etnofolk.eu**“ odborné i laické veřejnosti textové a obrazové materiály o lokalitách spojených s lidovou kulturou (hornický domek v Příbrami –

Březových Horách, Křižovnický špýchar v Prostřední Lhotě, Skanzen Vysoký Chlumeč);

- HM Příbram se stalo na základě usnesení Zastupitelstva Středočeského kraje (č. j. 117-12/2018/ZK z 29. 1. 2018) a usnesení Rady Středočeského kraje (č. j. 049-02/2018/RK z 15. 1. 2018) **členem Asociace pro ochranu a rozvoj lidové architektury, z. s.** (od 19. 4. 2018); etnolog muzea spolupracuje se zřizovatelem a dalšími vybranými muzei Středočeského kraje v Odborné komisi pro zápis statků do tzv. „**Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Středočeského kraje**“; etnolog muzea se podílí na přípravě a organizaci II. ročníku **Dnů lidové architektury**, jako odborný garant v rámci Středočeského kraje; HM Příbram reprezentuje Středočeský kraj rovněž v **Metodickém centru pro muzea v přírodě** - pracovník HM je členem správní rady tohoto centra; etnolog muzea zasedá ve vědeckých radách Valašského muzea v Rožnově pod Radhoštěm, Muzea vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici, parku Rochus v Uherském Hradišti a ve správní radě Českého svazu muzeí v přírodě;

- **výsledky etnologických bádání a výzkumů** byly mimo jiné **prezentovány** na **mezinárodní konferenci** s názvem „**Funkce a poslání muzeí v přírodě na území ČR**“ pořádané Ministerstvem kultury ČR (Rožnov pod Radhoštěm, 30. 1. – 1. 2. 2018); dále na **konferenci** pořádané Národním památkovým ústavem Praha „**K problematice studia lidového stavitelství**“ (Klatovy, 12. – 13. 9. 2018); **výstupy vědeckovýzkumné činnosti** byly průběžně zveřejňovány v **publikačních materiálech, v rámci přednášek atd.**; sledovaná tematika byla nabízena i **laické veřejnosti**, zejména školní mládeži prostřednictvím **interaktivních dílen**, např. při velikonočních akcích v hornickém domku (19. 3. – 1. 4. 2018, 2 100 návštěvníků), v Muzeu zlata Nový Knín (23. 3. – 1. 4. 2018, 425 návštěvníků) a ve Skanzenu Vysoký Chlumeč (26. 3. – 1. 4. 2018, 2 200 návštěvníků); též při akci „**Vojáci na vsi**“ (2. 6. 2018, 300 návštěvníků), v rámci „**Dne řemesel**“ (28. 7. 2018, 1 600 platících návštěvníků) nebo jako součást programu s názvem „**Malované léto ve Skanzenu Vysoký Chlumeč**“ (25. 8. – 26. 8. 2018), během projektu „**Vánoce v hornickém domku na Březových Horách**“ (10. 12. – 21. 12. 2018, 1 900 návštěvníků) nebo „**Vánoce v Muzeu zlata Nový Knín**“ (20. 11. – 2. 12. 2018, 1 300 návštěvníků), jakož i různými exkurzemi a podobně.

Pracoviště přírodních věd

Geologické pracoviště

- s ohledem na **prohlubování profilace muzea** pokračovalo bádání **pracoviště mineralogie, geologie a petrografie** a výsledky výzkumů byly průběžně nabídnuty formou přednášek, publikační činností, např. v člancích do odborných periodik – mimo jiné Mineralogical Magazine, Bulletin Národního muzea a podobně a krátkodobými tematickými výstavami; pokračoval též **revizní vědecký výzkum minerálů** ze sbírek Hornického muzea Příbram (ve spolupráci s Národním muzeem Praha a studenty PŘF UK Praha); probíhalo fotografování příbramských minerálů ve sbírce Národního muzea v Praze a ve sbírce Vysoké školy chemicko-technologické v Praze; pracovník HM věnoval pozornost rovněž výzkumu jáchymovských minerálů;

- HM Příbram pokračovalo ve **výzkumu Ag-Sb-Pb minerálů** ze šachty č. 21 příbramského uranového ložiska (Ag-mineralizace žíly H14F3 mezi 7. – 9. patrem) a výzkumu výskytu permingeatitu z odvalu šachty č. 11A a výskytu antimonselitu z odvalu šachty č. 16 uranového ložiska; uskutečnilo se studium vzorků zeolitů z ložiska Bohutín (nalezených při ražbě Dědičné štoly v letech 1850–1853, nyní ve Sbírci HM Příbram); pokračovalo studium krystalové struktury a variace chemického složení hakitu objeveného na Příbramsku; v souvislosti se zahájením rekultivace a s likvidací odvalu šachty č. 11A Bytíz příbramského uranového ložiska byla prováděna **dokumentace této lokality** ve vztahu k výskytu **mezinárodně významné selenidové mineralizace**; ve spolupráci s Přírodovědným muzeem Národního muzea byl řešen výzkum minerálu selenu v ČR (viz nedávný nález minerálu příbramitu a bytízitu ze skupiny selenidů);

- HM Příbram **převzalo část areálu někdejší uranové šachty č. 11A Bytíz z 50. let 20. století** (strojovnu, turbokompresorovnu a elektrorozvodnu, včetně strojového vybavení) **do majetku Středočeského kraje s právem hospodaření Hornického muzea Příbram** (na základě Smlouvy kupní a o zřízení věcného břemene – služebnosti inženýrské sítě, č. S-3249/MJT/2017 z 15. 11. 2017 mezi s. p. DIAMO a Středočeským krajem) **a vytvořilo zde novou pobočku Hornického muzea Příbram s názvem Uranový důl Bytíz (od 1. 3. 2018)**, s cílem uchovat pro příští generace tyto mimořádně cenné doklady největší slávy uranového hornictví u nás;

- uskutečnil se sběr dalších velkoformátových vzorků pro připravovanou expozici tzv. „**Geoparku březohorského rudního revíru**“ (v areálu dolu Vojtěch); pracovník HM se zúčastnil **zahraniční exkurze** na unikátní mineralogickou lokalitu Allchar (Makedonie) ve spolupráci s Národním muzeem Praha a Friedrich-Schiller-Universität Jena (SRN);

- pro **školní mládež** byly zorganizovány **exkurze** do terénu spojené s **rýžováním tzv. zlatinek** na říčce Litavce a s **paleontologickým výzkumem** v Brdech; rýžování zlata zorganizované pro školy se uskutečnilo též ve spolupráci s Českým klubem zlatokopů v Novém Kníně.

Botanické pracoviště

- **botanické pracoviště** pokračovalo v realizaci dlouhodobého **terénního výzkumu** se zaměřením na **květenu Podbrdsk, Brd a středního Povltaví**; probíhal další sběr rostlinného materiálu a **tvorba herbářových sbírek** s jejich elektronickým zpracováním z lokalit v Brdech, na Hřebenech a ve středním Povltaví; část floristického výzkumu byla zaměřena na mapování rozšíření determinačně obtížné skupiny rodu ostružiník (*Rubus*); byla doplňována **floristická databáze Fldok**; průběžně byly poskytovány **konzultace** z oblasti ochrany přírody (především **Správě CHKO Brdy**); uskutečnila se **spolupráce s Botanickým ústavem AVČR** na projektu s názvem „**PLADIAS**“ (mapování rozšíření cévnatých rostlin ČR) a zpracovatelům projektu byl poskytnut herbářový materiál k revizi; Univerzitě Palackého v Olomouci byly dodány doplňkové podklady pro upřesnění **atlasu rozšíření ostružiníků v ČR**; byla vyvíjena **recenzní činnost** pro časopis Erica; **výsledky botanických bádání byly prezentovány** formou přednášek, exkurzí, publikačních příspěvků (včetně práce na příspěvku o fytogeografii Brd do odborného sborníku Bohemia centralis) aj.

Zoologické pracoviště

- **zoologické pracoviště** pokračovalo ve **vědeckovýzkumné a badatelské činnosti** s výstupy v podobě organizování **přednášek a terénních exkurzí** - v rámci spolupráce s příbramskými školami i školkami, Gymnáziem Blovice, Gymnáziem Na Zatlance v Praze i pro širokou veřejnost s okruhem

přednášek: „Příroda Brd a perspektivy její ochrany v podmínkách CHKO“; „Nejvýznamnější živočichové regionu“; „Plazi“; „Obojživelníci“; „Naši raci“; „Mihule a ryby“; téma exkurzí: „Raci, mihule, ryby a obojživelníci Příbramska“ a „Plazi Příbramska“; široké veřejnosti byly dále určeny např. terénní exkurze při příležitosti **Dne Země – ve spolupráci s CHKO Brdy** do lokality na Bahnech a dále do evropsky významné lokality Felbabka a Hrachoviště (5. 5. 2018, 110 účastníků); v roce 2018 byly organizovány i 2 **vícedenní odborné exkurze do CHKO Brdy** – pro pracovníky Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (31. 5. – 1. 6. 2018, 51 účastníků) a pro Teraristickou společnost Praha (8. 7. – 10. 7. 2018, 42 účastníků); zoologické pracoviště se podílelo na **zimním sčítání netopýrů**; byla zajištěna aktivní účast při **ochraně a obnově cenných biotopů** či při realizaci **podpůrných opatření pro ohrožené druhy živočichů**;

- **výsledky** zoologických výzkumů **byly publikovány** v odborné literatuře a uplatněny např. v rámci přednáškových **programů** s názvem „**Školní rok v Hornickém muzeu Příbram**“ (17. ročník) – spojených s exkurzemi v terénu;
- byly zahájeny práce na zpracování vybraných částí „**Záchranného programu pro raka kamenáče**“ a na spoluvytváření standardu „**Ekologicky orientovaná správa vodních toků (EOSVT)**“, se zvláštním zřetelem k morfologickému aspektu jejich stavu – v obou případech je zadavatelem Agentura ochrany přírody a krajiny ČR;
- pokračovalo **mapování fauny drobných toků na Příbramsku**; probíhalo **monitorování výskytu ohrožených živočichů**, zejména raků, obojživelníků a plazů s následnou prezentací výsledků bádání; pokračovalo **studium ekologie a etologie vybraných druhů** (ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UK Praha, ZOO Praha); uskutečnilo se monitorování lokalit s výskytem raka kamenáče včetně podrobných populačních studií na části vybraných lokalit; pokračovalo mapování a monitoring obojživelníků a plazů; mapování společenstev vážek z vybraných lokalit Příbramska atd.
- zoolog pokračoval ve **sbírkotvorné činnosti** – byla **dokončena revize regionální sbírky motýlů** atd.;
- pokračovala **spolupráce** s dotčenými úřady a institucemi (Krajský úřad Středočeského kraje, MěÚ Příbram, CHKO Brdy, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR aj.), např. spolupráce se Středočeským krajem při **přípravě revitalizací dvou evropsky významných lokalit: Jablonná – mokřad a Rožmitál pod Třemšínem**.

Pracoviště konzervátorské a restaurátorské

- toto pracoviště zajišťovalo **plnění úkolů spojených s péčí o Sbíрку Hornického muzea Příbram** dle požadavků kurátorů jednotlivých podsbírek; uskutečnilo se **restaurování a nakonzervování vybraných sbírkových předmětů**; pokračovalo měření teploty a vlhkosti prostředí v interiérových expozicích muzea i v depozitářích; ve spolupráci se Státním výzkumným ústavem ochrany materiálů Praha a ČVUT Praha pokračovalo řešení projektu s názvem „**Sledování korozní agresivity prostředí zejména v nevytápěných objektech expozic Hornického muzea Příbram**“ (E 3517 BESTPRODUCT – TENEEST); poměrně náročným úkolem bylo konzervování parních těžních strojů ve strojovně dolu Anna a dolu Vojtěch;
- HM Příbram pokračovalo ve spolupráci s **Deutsches Bergbau-Museum Bochum** (nositel projektu) při řešení dlouhodobého mezinárodního projektu s názvem „The EU INTERREG or the CULTURE programme of the European Commission“, zaměřeného na **konzervování a restaurování vybraných hornických památek**;
- konzervátor pokračoval v **digitalizaci starých konzervátorských záznamů**
- HM Příbram zastoupené konzervátorem se zúčastnilo zasedání Sekce Středočeských konzervátorů, Sekce konzervace kovů a celostátní konference konzervátorů;
- pracoviště konzervátora průběžně zpracovávalo v rámci HM Příbram agendu související s Centrální evidencí sbírek (CES), vedení evidence Demus99 a podobně;
- konzervátorské a restaurátorské pracoviště zajišťovalo řadu činností při prezentačních akcích HM Příbram a při přípravě výstav či expozic.

Výstavní činnost

Výstavní činnost v zahraničí (celkem 3 výstavy), dlouhodobá putovní výstava s názvem „Zur Geschichte des Drahtseils - Historie drátěných těžních lan“, uspořádaná ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal - Zellerfeld, SRN a dalšími partnery; instalace: 1/ Erzgebirgsmuseum Annaberg –

Buchholz/Oberwiesenthal (1. 9. 2017 – 27. 2. 2018, 9 735 návštěvníků); 2/ Museumsziegelei Westeregeln (1. 3. – 29. 6. 2018, 4 398 návštěvníků); 3/ Hüttenmuseum Peitz (1. 7. – 31. 10. 2018, 2 860 návštěvníků);

Zahraníční výstavy instalované v HM Příbram (celkem 2 výstavy) -
v Památníku Vojna, v Galerii ORBIS PICTUS: EUROPA – 1/ prezentace další části mezinárodní výstavy moderního výtvarného umění z 16 zemí světa – tzv. „**Nekonečné plátno**“ a 2/ výstava sochařských děl umělců z bývalého postkomunistického východního bloku (Slovensko, Polsko, Rusko a ČR) s názvem „**Individualita a totalita**“;

Tuzemské výstavy z oblasti společenských i přírodních věd dle plánu:
„Příbramské betlémy z hornického kraje“ (HM Příbram, do 7. 1. 2018);
„Vzestup“ – sochařské dílo Jiřího Sozanského symbolizující touhu člověka po svobodě (Památník Vojna, 2. 1. – 31. 12. 2018); „Ani gram uranu sovětským okupantům“, události ze srpna roku 1968 v Příbrami na dobových fotografiích a dokumentech dle scénáře ředitele HM (2. 1. – 31. 12. 2018);
„Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ (2. 1. – 31. 12. 2018); „Kresby z vězení Otmara Olivy“, výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznici Plzeň – Bory v souvislosti s činností Charty 77 (2. 1. – 31. 12. 2018);
„Skautská lilie za ostnatým drátem“ (2. 1. – 31. 12. 2018); „KOMA“, výstava surrealistických maleb a plastik soudobých výtvarných umělců Přemysla Martince a Jana Kohouta“ (12. 4. – 24. 6. 2018); „Sorela“ – socialistický realismus v architektuře (19. 6. – 9. 9. 2018); „Tom Kůs a Ivan Bukovský“, výstava soch a obrazů soudobých umělců dokumentujících období totality“ (Památník Vojna, 28. 6. – 12. 8. 2018); „Brdy a Podbrdsko“ (Podbrdské muzeum Rožmitál pod Třemšínem, dlouhodobá výstava); „Císařův kamnář...“ (Infocentrum Obecního úřadu Krásná Hora nad Vltavou, 30. 4. – 30. 9. 2018); „Novověká keramika v Klučenicích“ (Infocentrum Klučenice, 1. 6. – 31. 12. 2018); „Výrobky klientů Farní charity Starý Knín“, výstava k 25. výročí založení této organizace (Muzeum zlata Nový Knín, 24. 4. – 3. 6. 2019); „Obrazy Miroslavy Šolcové a Karla Polata“ (Muzeum zlata Nový Knín, 27. 4. – 3. 6. 2018); „Velikonoce v Mincovně“ (Muzeum zlata Nový Knín, 23. 3. – 1. 4. 2018); „Velikonoce ve skanzenu“ (Skanzen Vysoký Chlumec, 26. 3. – 1. 4. 2018); „Velikonoce v hornickém domku“ (19. 3. – 1. 4. 2018); „S Honzou z role do role“ – výstava historických loutek v hornickém domku (1. 12. 2017 – 28. 11. 2018); „Příbramské stříbro“ (dlouhodobá výstava, mineralogické oddělení

HM Příbram); „Příbramit a bytízit“ (dlouhodobá výstava, cáčovna dolu Vojtěch); „Nejnovější mineralogické přírůstky do sbírek muzea“ (29. 1. – 31. 12. 2018, mineralogické oddělení HM Příbram); „Z výstavby skanzenu ve Vysokém Chlumci“; „Zemědělské stroje a nářadí ze středního Povltaví I a II“; „Nejstarší roubené chalupy“; „Lidový malovaný nábytek Sedlčanska“; „Sekery v životě vesnického člověka“; „Orebné nářadí“; „Historické pračky a mandly“; „Truhlářská a sekernická dílna“; „Sedlčansko na akvarelech Jana Burdy“; „Střední Povltaví ve fotografii Čenka Habarta“; „Malíři středního Povltaví“ (dlouhodobé výstavy, Skanzen Vysoký Chlumeč); „Zmizelá Vltava“; „Život obyvatel kolem Vltavy“; „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Z historie hasičských seker“ (dlouhodobé výstavy, Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota) a krátkodobé výstavy: „U mistra cukráře“ (28. 6. – 28. 10. 2018); „Kambodža 2018“, výstava uměleckých fotografií uspořádaná na počest krále Kambodže Norodoma Sihamoni (Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota, 21. 7. – 28. 10. 2018); „Historické šicí stroje“ – exponáty ze sbírky Jana Odvárky (Muzeum Vltavy Chotilsko, 1. 4. – 30. 9. 2018); „Dana Odvárková – obrazy“ (Muzeum Vltavy Chotilsko, 1. 4. – 30. 9. 2018); „Hrad Ostromeč“ (Muzeum Vltavy Chotilsko); „Keltské oppidum Hrazany“; „Zlato u Čeliny“ (dlouhodobé výstavy, Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota); „Čerpání důlních vod“; „Důl Prokop a Prokopská štola“; „Voda v rudném hornictví Příbramska a využití vodních kol“ (dlouhodobé výstavy HM Příbram); „1. světová válka a vznik republiky na Novoknínku“ (28. 10. – 4. 11. 2018, Muzeum zlata Nový Knín); „Vánoce v hornickém domku“ (10. 12. – 21. 12. 2018); „Příbramské betlémy“ (7. 12. 2018– 6. 1. 2019, HM Příbram); „Vánoce na Novoknínku“ (Muzeum zlata Nový Knín, 20. 11. – 2. 12. 2018); „Novoknínské betlémy“ (Muzeum zlata Nový Knín, 20. 11. – 16. 12. 2018); „Naděžda Janotová“, obrazy (Muzeum zlata Nový Knín, 20. 11. – 16. 12. 2018); „Vokounův betlém ve Špýcharu Prostřední Lhota“ (prosinec 2018).

Expoziční novinky

- ve spolupráci se s. p. DIAMO došlo k rozšíření prohlídkové trasy historického podzemí březohorských dolů slavnostním zpřístupnění **Ševčinské dopravní štoly s výjezdem hornického vláčku u dolu Vojtěch** v rámci **29. ročníku hornické Prokopské pouti** (8. 7. 2018, 3 400 návštěvníků).

Prezentace muzea

- prezentace muzea v roce 2018 probíhala jednak na **veletrzích cestovního ruchu** v Brně – GO a REGIONTOUR (18. 1. – 21. 1. 2018) a v Praze – HOLIDAY WORLD (15. 2. – 18. 2. 2018), a to ve spolupráci s Asociací cestovních kanceláří ČR, dále při **Mezinárodním setkání hornických měst** ve Freibergu (SRN, 28. 6. – 1. 7. 2018), následně při veletrhu cestovního ruchu ITEP Plzeň (20. 9. – 22. 9. 2018), a v rámci CZECH TRAVEL MARKET Praha (22. 11. – 23. 11. 2018), zde společně s městem Příbram s účastí na Středočeském workshopu pořádaném **Středočeskou centrálou cestovního ruchu**; propagace muzea probíhala také distribucí tiskových materiálů v **kulturních a informačních střediscích** v tuzemsku i v zahraničí (např. Berlín, Drážďany, Dortmund, Mannheim, Bochum, Freiberg, Teuern, Neukirchen b. Hl. Bl., Banská Štiavnica a další); v tiskových materiálech orientovaných na turistiku a cestovní ruch (s ohledem na marketingový průzkum) byl kladen důraz na klientelu škol, spádovou oblast Prahy a zahraniční kontakty - zejména do Německa, Rakouska, Polska, Slovenska, Holandska a Francie); HM Příbram se snažilo využít i všech možností v rámci záměru **jednotné propagace příspěvkových organizací kultury zřizovaných Středočeským krajem**;
- na základě spolupráce s Českou centrálou cestovního ruchu - CzechTourism vstoupilo HM Příbram partnerskou smlouvou do tzv. **Klubu Kudy z nudy** - s prezentací muzea na cestovatelském portálu tohoto subjektu (www.kudyznudy.cz/Aktivity-a-akce);
- ve spolupráci s ADJUST ART, spol. s r. o. vstoupilo HM Příbram do projektu „**Nalad'te se na střední Čechy**“ s cílem nabídnout v r. 2018 komplex materiálů s pozváním do Hornického muzea Příbram (speciální [www](http://www.kudyznudy.cz) stránky, billboardová kampaň, citylight, mapy, vizitky, letáky, plakáty atd.).

Propagace muzea v médiích

- HM Příbram věnovalo průběžně pozornost propagaci organizace v regionu i mimo jeho rámec aktualizací **tištěných propagačních materiálů, webových stránek, FB a Youtube kanálu**; HM Příbram dále spravuje svůj účet na **turistickém webu www.kudyznudy.cz**; HM Příbram se zaměřilo i na další

uplatnění reklamy a PR v médiích, jakož i na zapojení do významných projektů reprezentujících Středočeský kraj, ČR a také město Příbram; mimořádný zájem byl upřen k **účasti na akcích nadregionálního charakteru**: „Mezinárodní den památek a sídel“ (18. 4. 2018); „Připomínka poslední bitvy 2. světové války v Evropě na Slivici u Milína“ (12. 5. 2018); „Mezinárodní den muzeí“ (18. 5. 2018); „Festival muzejních nocí v Hornickém skanzenu Březové Hory“ (26. 5. 2018); „Festival muzejních nocí v Muzeu zlata Nový Knín“ (2. 6. 2018); „Den památky obětí komunistického režimu v Památníku Vojna“ (21. 6. 2018); „Prokopská hornická pouť“ (8. 7. 2018); „Den řemesel ve skanzenu“ (28. 7. 2018); „Dny evropského dědictví“ (15. 9. 2018); „Den věží (těžních) a rozhleden“ (28. 9. 2018); „Den Středočeského kraje a 100. výročí vzniku Československa“ (28. 10. 2018); „Den boje za svobodu a demokracii“ (17. 11. 2018);

- v oblasti PR podpory pořádaných akcí (tiskové zprávy, televizní a rozhlasové relace v domácích i zahraničních médiích, na www stránkách, na sociálních sítích, turistických webových portálech atd.) eviduje muzeum v průběhu roku 2018 celkem **416 článků** o HM Příbram v **domácím a zahraničním tisku** (181 v 1. pololetí a 235 ve 2. pololetí 2018);

- propagace muzea se v roce 2018 uskutečnila mimo jiné též ve zpravodajských, kulturních, dokumentárních a dalších **televizních pořadech** ČT1, ČT2, ČT24, ČT: D, ČT Art, TV Barrandov, TV Seznam.cz, Praha TV, v regionální TV Fonka, Gym TV a REGIO TV nebo v zahraničních médiích STV1; o HM Příbram se natáčely nebo byly odvysílány příspěvky do pořadů: ČT24 „Jaro 1945 – Poslední boje“ (1. 1. 2018); ČT24 „Třetí republika (3. 2., 30. 6. 2018); ČT1 „Útěk v balónu za železnou oponu“, dokument (natáčení 11. 3. 2018); ČT1, ČT Art Zpravodajství „Záchrana uranového dolu Bytíz“ (30. 3. 2018); ČT24 „Velikonoce v hornickém domku“ (30. 3. 2018); STV1 „Svetlo na konci dňa – básník, spisovateľ, politický väzeň Rudolf Dobiáš“ (natáčení 11. 4. 2018); ČT24 Zpravodajství „Uctění památky gen. Karla Mareše“ (21. 4. 2018); ČT2 „Expedice demarkační čára“ (8. 5. 2018); TV Barrandov Zprávy „Připomínka bitvy u Slivice r. 1945“ (12. 5. 2018); ČT: D Tamtam – „Jarní dny s permoníky v Příbrami“ (19. 5. 2018); ČT1 „Třináctá komnata Ivana Vyskočila“ (1. 6. 2018); ČT2 „Tíha obětí 1918–2018, Biskup Štěpán Trochta“, dokument (29. 6. 2018); ČT1 Události „Prokopská pouť a otevření Ševčinské štolý“ (8. 7. 2018); ČT: D Zprávičky „Pozvání na jízdu hornickým vláčkem“ (13. 7. 2018); ČT1 „Toulavá kamera – Brdy“ (22. 7. 2018); ČT a Global Entertainment and Media, dokumentární film režiséra Olivera Maliny

„Bojovníci ze západní a východní fronty v komunistických lágrech“ (natáčení 9. 8. 2018); ČT: D Tamtam – „Prohlídka hornického podzemí“ (11. 8. 2018); TV Seznam Zprávy „Návštěva nově otevřené Ševčinské štoly“ (10. 8. 2018); ČT1 Události „Srpen 1968 na Příbramsku“ (17. 8. 2018); TV Seznam Zprávy „Ani gram uranu okupantům“ (20. 8. 2018); ČT: D Tamtam – „Dny s permoníky“ (22. 9. 2018); TV Seznam Zprávy „Vyhlášení republiky v Příbrami“ (19. 10. 2018); ČT1, 24 Události, Zprávy „Běh pro republiku“ (21. 10. 2018); ČT1 Události „Oslavy vzniku Československa v Příbram“ (26. 10. 2018); ČT1 Zprávy „17. listopad na VŠB v Příbrami“ (18. 11. 2018); ČT1 „Skautské století“ – dokumentární pořad o historii skautingu u nás dle režisérky Olgy Špátové (natáčení 25. 11. 2018, vysílání v dubnu 2019); Praha TV Zprávy „Pozvání do Hornického muzea Příbram“ (7. 12. 2018); TV Seznam Zprávy „Katastrofa na dole Marie“ (21. 12. 2018); ČT24 „Třetí republika“ (22. 12. 2018);

- o HM Příbram přinesly **reportáž rozhlasové stanice** Rádio Blaník, Český rozhlas region, Český rozhlas 2, Radiožurnál, Rádio Praha, Rádio ZET, Rádio Beat, Rádio Proglas a další; HM Příbram pravidelně zasílalo podklady k uveřejnění v „**Kalendáriu**“, v „**Kulturním přehledu**“, k propagaci akcí na facebookových stránkách „**Středočeská kultura**“, v informačním měsíčníku „**Středočech**“, „**Středočeské střípky**“ a jiných;

- v oblasti publikační prezentovalo HM Příbram Středočeský kraj též na stránkách **tuzemského i zahraničního odborného tisku** a spolupracovalo i s dalšími muzei Středočeského kraje při tvorbě recenzovaného odborného periodika Středočeský vlastivědný sborník (ředitel HM předsedá redakční radě); během sledovaného období vyšlo řediteli HM **8 studií v odborném tisku** a je spoluautorem **1 monografie** s názvem „Pomníky a památníky světových válek na Příbramsku“, ve kterých byl přiblížen Středočeský kraj a jeho historie.

Účast na mezinárodních akcích

- HM Příbram se v roce 2018 účastnilo několika mezinárodních seminářů, sympozií, konferencí atd.;

- HM Příbram bylo **garantem odborné exkurze** pro delegaci mezinárodní organizace **ERIH** (European Route of Industrial Heritage) v čele s tajemníkem Barry Gamblem z **Anglie** a zástupci partnerského muzea **Zabytkowa Kopalnia Srebra, Tarnowskie Góry, Polsko**, památky UNESCO, člena organizace ERIH (26. 3. 2018);

- v HM Příbram probíhalo soustředění **materiálů z období 2. světové války** a poskytnutí některých z nich o obětech protinacistického odboje z Příbramska popraveným v Brandenburgu u Berlína – pro nově budovanou expozici v **Památníku JVA v Berlíně, Brandenburg-Görden (SRN)** s názvem „Gedenkstätten Brandenburg an der Havel I Stiftung Brandenburgische Gedenkstätte“ (slavnostní otevření památníku 29. 4. 2018);

- pracovnice PR a muzejní pedagog se zúčastnili mezinárodní konference s názvem **Aktuální trendy v muzejní edukaci a prezentaci II.** (Muzeum hlavního města Prahy, 21. 5. – 22. 5. 2018);

- HM Příbram se zúčastnilo **mezinárodní konference** organizace **ERIH** (European Route of Industrial Heritage), s názvem „**Industriální cestovní ruch a jeho přínos pro region**“, Plzeňský Prazdroj Plzeň (13. 6. – 14. 6. 2018);

- HM Příbram přijalo pozvání k účasti na **Mezinárodním kolokviu na půdě Technické univerzity Clausthal, SRN**, na téma „**Die Wasser hoch halten ... Montane Wasserwirtschaft**“ s příspěvkem „Entwicklung der Wasserwirtschaft im Gangerzrevier von Příbram“ (30. 6. – 1. 7. 2018);

- ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa), HM Příbram zastoupené ředitelem zpracovává tuto bibliografii za ČR (8. 8. 2018);

- na základě uzavření partnerské smlouvy s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem „**Akademie für Natur und Industriekultur** –

Veranstaltungen“, týkající se studia materiálů a prezentace výsledků bádání z oblasti česko-německých hornických památek a tradic zajišťovalo HM Příbram v průběhu roku 2018 **exkurze** na téma „Bergbau mit Beginn der Industrialisierung“, „Moderner Bergbau“ pro účastníky tohoto projektu ze SRN a ČR (exkurze na Březových Horách, 21. 8. 2018);

- ředitel HM vystoupil s přednáškou na **mezinárodní konferenci** (účastníci z 11 zemí světa) s názvem „**1918 – Starý svět mrtev, ať žije nový**“ pořádané Vojenským historickým ústavem Praha, Úřadem vlády ČR a Ministerstvem obrany ČR na půdě Úřadu vlády pod záštitou premiéra, ministra obrany a ředitele VHÚ (Praha 18. 9. – 19. 9. 2018);

- pracoviště historiků se zapojilo do **mezinárodního interdisciplinárního výzkumného projektu „Accessing Campscapes: Inclusive Strategies for Using European Conflicted Heritage“ (iC-ACCESS)** ve spolupráci se **Západočeskou univerzitou Plzeň a univerzitami v Amsterdamu, Barceloně, Berlíně, Stafordu, Trondheimu a s památníky v Bergen – Belsen, Falstad, Jasenovac a Westerborg** se zaměřením na zpracování **dokumentace o pracovních táborech z období totalitních režimů ve 40. a 50. letech 20. století** (exkurze účastníků z různých zemí Evropy a jejich bádání v Památníku Vojna 30. 6. 2018 a setkání v bývalém trestně nápravném táboře Nikolaj 10. 10. 2018);

- HM Příbram se zúčastnilo jako řádný člen **Deutscher Museumsbund**, SRN jednání této organizace (31. 10. 2018);

- HM Příbram jako řádný člen se zúčastnilo v zastoupení ředitele a pracovnice PR jednání **Středoevropské unie technických muzeí (Middle European Union of Technical Museums - MUT)** s prezentací na téma „**Technical monuments, expositions and news of Mining Museum Příbram**“ (Brno, 14. 11. – 16. 11. 2018);

- HM Příbram ve spolupráci se s. p. DIAMO zajistilo odbornou exkurzi účastníků **Mezinárodní konference** z 12 zemí Asie a Afriky, specialistů z tamních univerzit, vědeckých ústavů a těžařských společností, s názvem

„**Radioactive Minerals Production**“, s výkladem ředitele HM o historii hornictví na Příbramsku a prohlídkou expozic HM Příbram (8. 11. 2018);

- HM Příbram se zúčastnilo s vlastním příspěvkem **mezinárodní konference** s názvem „**Betlémy stále živé**“ (Jindřichův Hradec, 29. 11. 2018);

- HM Příbram se zúčastnilo **Mezinárodního česko-slovenského hornického semináře v NTM Praha** s přednáškou ředitele HM na téma „Velká válka a nejvýznamnější rudní revír monarchie v Příbrami-Březových Horách“ (5. 12. 2018);

- HM Příbram se **prezentovalo v mezinárodním kontextu také v oblasti výstavní**; s tematikou vývoje používání drátěných lan v hornictví upořádáním dlouhodobé **putovní mezinárodní výstavy** pojmenované „**Zur Geschichte des Drahtseil – Historie drátěných lan**“, ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal – Zellerfeld, SRN; instalace této výstavy v r. 2018 v Erzgebirgsmuseum Annaberg – Buchholz/Oberwiesenthal, SRN (1. 9. 2017 – 27. 2. 2018, 9 735 návštěvníků); v Museumsziegelei Westeregeln, SRN (1. 3. – 29. 6. 2018, 4 398 návštěvníků); v Hüttenmuseum Peitz, SRN (1. 7. – 31. 10. 2018, 2 860 návštěvníků);

- **Galerie ORBIS PICTUS: EUROPA v Památníku Vojna** nabídla následující **výstavy se zahraniční účastí**: doplnění části **mezinárodní expozice** moderního výtvarného umění takzvaného „**Nekonečného plátna**“ představující kolekci na sebe navazujících obrazů umělců z 16 zemí světa v délce 200 metrů; dále zde byla adjustována další část mezinárodní výstavy s názvem „**Individualita a totalita**“ – soubor děl sochařů 4 postkomunistických zemí střední a východní Evropy (Slovensko, Polsko, Rusko a ČR).

Edukační činnost

- edukační činnost byla realizována, kromě účasti na odborných akcích, zejména v rámci projektu orientovaného na základní a střední školy s názvem „**Školní rok v Hornickém muzeu Příbram**“ (17. ročník); pro

seniory pokračoval cyklus přednášek s názvem „Akademie třetího věku“ – ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje, podporované Středočeským krajem i mimo jeho rámec;

- spolupráce se školami a mládeží: MŠ (naučné vycházky, Hornické velikonoce, putování za permoníky, jízdy hornickým vláčkem, Vánoce v hornickém domku a štědrovečerní šichta v Prokopské štolě), ZŠ (environmentální výchova s tzv. pilotní školou ekologické výchovy – „Školní rok v Hornickém muzeu“, 17. ročník), SŠ + 2. stupeň ZŠ (středoškolské odborné praxe, exkurze, soutěže, ročníkové práce), VŠ (odborné exkurze domácích i zahraničních univerzit, partnerské smlouvy s univerzitami, odborné práce a jiné) dle zpracované koncepce spolupráce se školami (s využitím metodického portálu www.rvp.cz – strukturovaná prezentace vzdělávacích programů); HM Příbram ve spolupráci s mateřskými a základními školami v regionu uspořádalo mimo jiné interaktivní výchovně zábavný program s názvem „Jarní a podzimní dny s permoníky“ (areál Ševčinského dolu, 14. 5. – 19. 5. a 21. 9. – 22. 9. 2018); vlastivědné vycházky městem věnované technickým památkám; Muzejní příměstský tábor (13. 8. – 17. 8. 2018);

- HM Příbram připravilo **7 vzdělávacích programů** („S havířem do práce“, „Archeodílna“, „Textilní dílna“, „Montánní průzkum“, „Vycházky po Březových Horách“, „Geologické a zoologické exkurze“) z vybraných muzejních oborů za účasti **2 400 dětí**;

- HM Příbram se zapojilo ve spolupráci s Památníkem Terezín, Národním pedagogickým muzeem, Institutem Tereziánské iniciativy a s International Coalition of Sites of Conscience do celostátního projektu s názvem „**Školákem ve válečných letech**“ a poskytlo ZŠ Jiráskovy sady Příbram podkladové materiály k tematické výstavě o událostech v této škole v době 2. světové války a zúčastnilo se besedy na toto téma (11. 1. 2018);

- HM Příbram uzavřelo **Partnerskou smlouvu s ČVUT v Praze, Fakultou stavební**, na téma „Štola Josef Smilovice – výuka a výzkum“, s využitím historického důlního díla ve známé lokalitě středního Povltaví dotčené těžbou zlata; HM Příbram uzavřelo **Partnerskou smlouvu s VŠB – TU Ostrava, Fakultou stavební a montánní turistiky** ohledně nabídky služeb muzea pro potřeby univerzitní výuky a exkurzí; z pravidelné **spolupráce se**

zahraničními univerzitami je možné uvést dále technické univerzity ve Freibergu, Mnichově a Clausthalu v SRN a v Košicích ze Slovenské republiky;

- ve spolupráci se Středočeským krajem byla zajištěna exkurze a další program pro účastníky **Letní školy českého a ruského jazyka** a přednáškový cyklus **Akademie 3. věku** ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje.

Doprovodné kulturní programy nadregionálního významu

- účast HM Příbram s nadstandardním programem při akcích: Mezinárodní den památek a sídel (komentované vycházky za proslulými i méně známými památkami Březových Hor, 18. 4. 2018); Den Země (terénní exkurze do Brd na evropsky významné lokality Felbabka a Hrachoviště, 5. 5. 2018); Mezinárodní den muzeí (prohlídka podzemí dolů běžně nepřístupné veřejnosti, 18. 5. 2018); Festival muzejních nocí v Příbrami (noční jízdy hornickým vláčkem, tajuplné podzemí dolů a permoníci, koncert folkové skupiny NeBeZeMě, 26. 5. 2018); Festival muzejních nocí v Muzeu zlata Nový Knín (noční prohlídky Mincovny a ukázky rýžování zlata, 2. 6. 2018); Den památky obětí komunistického režimu (akce s názvem „Prezentace školních projektů k 100. výročí vzniku republiky a obětí totalitních režimů“, polní mše, 21. 6. 2018); 29. Prokopská hornická pouť (krojovaný průvod horníků a hutníků s mezinárodní účastí, polní mše, zpřístupnění Ševčinské štoly, 8. 7. 2018); Dny evropského dědictví (komentované prohlídky míst běžně nepřístupných veřejnosti, 15. 9. 2018); Den věží (těžních) a rozhleden (specializované prohlídky těžních věží dolů a vyhlídkové věže Památníku Vojna, 28. 9. 2018); Příbram prvorepubliková (komponovaný program věnovaný 100. výročí vzniku Československa, 13. 10. 2018); Den Středočeského kraje – „Havířské šprýmování“ (zábavný program pro děti i dospělé inspirovaný prací horníků v minulosti, 28. 10. 2018); Den boje za svobodu a demokracii – 17. listopad (pietní akt, vystoupení pamětníků, komentované prohlídky Památníku Vojna Lešetice, 17. 11. 2018) a další.

Doprovodné kulturní akce – Dětský masopust (13. 2. 2018, 250 dětí zdarma); 16. Hornický masopust, 92 let bohutínských maškar (17. 2. 2018, 1 600 platících); Masopust ve Skanzenu Vysoký Chlumeč (17. 2. 2018, 200 osob);

Velikonoce v hornickém domku (19. 3. – 1. 4. 2018, 2 100 osob); Velikonoce v Mincovně Nový Knín – workshop (23. 3. – 1. 4. 2018, 425 osob); Velikonoce ve Skanzenu Vysoký Chlumeč (26. 3. – 1. 4. 2018, 2 200 osob); Rýžování zlata v Muzeu zlata Nový Knín (3. 4. – 30. 10. 2018); Mezinárodní den památek a sídel (18. 4. 2018); Uctění památky 1. velitele 311. čs. bombardovací peruti RAF gen. Karla Mareše – Tomana v Kosově Hoře a Sedlčanech (21. 4. 2018); pietní akt k výročí ukončení 2. světové války v Příbrami, projevy ředitele HM (4. 5. 2018); Slivice 2018 – pietní akt u Památníku Vítězství a připomenutí historických událostí poslední bitvy 2. světové války v Evropě u Slivice nedaleko Milína 11. 5. 1945 (12. 5. 2018, 5 100 návštěvníků zdarma); Jarní dny s permoníky v Ševčinském dole (14. 5. – 19. 5. 2018, 650 návštěvníků); Mezinárodní den muzeí (prohlídka podzemí dolů běžně nepřístupné veřejnosti, 18. 5. 2018, 100 návštěvníků zdarma); Festival muzejních nocí na dole Anna s doprovodným programem, vystoupení skupiny folkové hudby NeBeZeMě (26. 5. 2018, 490 návštěvníků); České podzemí 2018 (26. 5. – 27. 5. 2018); Muzejní noc v Muzeu zlata Nový Knín – noční exkurze do historického objektu Mincovny a ukázka rýžování zlata (2. 6. 2018, 200 návštěvníků); „Vojáci na vsi“ – komponovaný program s ukázkami dobových řemesel a účinkováním členů klubů vojenské historie představujícími život na venkově v době vojenských tažení během napoleonských válek (2. 6. 2018, Skanzen Vysoký Chlumeč, 300 osob); Hornické pohádky se sv. Barborou a sv. Prokopem (areál dolu Anna, 11. 6. – 16. 6. 2018, 1 550 návštěvníků); Koncert vokálních souborů Gambale a Arytmie v šachetní budově dolu Vojtěch (16. 6. 2018, 60 osob); Den památky obětí komunistického režimu – „Prezentace školních projektů k 100. výročí vzniku republiky a k uctění obětí totality“, Památník Vojna (21. 6. 2018, 320 návštěvníků zdarma); Family Fest, ukázky historických řemesel a zvykoslovných činností v rámci městských slavností v areálu Nový rybník (23. 6. 2018); Happening Mokrsko – „Dobrá nálada nad zlato“ (23. 6. 2018, 250 osob); 29. historická hornická Prokopská pouť – tradiční společenská akce s mezinárodní účastí, průvod krojovaných horníků, polní mše, vystoupení hornických hudeb, zpřístupnění Ševčinské dopravní štol (8. 7. 2018, 3 400 návštěvníků); Koncert hudebních virtuosů, houslisty Jaroslava Svěceného s akordeonistou Ladislavem Horákem, a Dětskou operou Praha v kostele sv. Fabiána a Šebestiána na Živohošti (13. 7. – 14. 7. 2018); Den řemesel – Skanzen Vysoký Chlumeč, prezentace tradičních řemesel spojených s venkovským hospodářstvím a lidovým stavebnictvím, hudební vystoupení folkových skupin a písničkářů (28. 7. 2018, 1 600

návštěvníků); Muzejní příměstský tábor (13. 8. – 17. 8. 2018); Malované léto ve Skanzenu Vysoký Chlumeč (25. 8. – 26. 8. 2018, 240 návštěvníků); Dny evropského dědictví, komentované prohlídky míst běžně nepřístupných veřejnosti (15. 9. 2018, 1 200 návštěvníků zdarma); Podzimní dny s permoníky v Ševčinském dole (21. 9. – 22. 9. 2018, 300 návštěvníků); Den věží (těžních) a rozhleden – ve spolupráci se spolkem Pohádkové království, putování za věžemi a rozhlednami s cílem získat slosovateľné pohledy (šachetní věž dolu Vojtěch, dolu Ševčinského a vyhlídková věž Památníku Vojna, 28. 9. 2018, celkem 900 osob); Hornické pohádky se sv. Barborou a sv. Prokopem (areál dolu Anna, 9. 10. – 13. 10. 2018, 900 návštěvníků); Příbram prvorepubliková, komponovaný zážitkový program ve spolupráci s městem Příbram a dalšími subjekty orientovaný na připomenutí stoleté existence Čs. republiky (13. 10. 2018); Zažijte to znovu, komponovaný zážitkový program ve spolupráci s městem Příbram a dalšími subjekty orientovaný na připomenutí stoleté existence Čs. republiky (24. 10. 2018); Běh pro republiku, akce na oslavu výročí vzniku Československé republiky a připomenutí osudů lidí vězněných v někdejších pracovních táborech Vojna, z nichž se někteří pokusili o útěk na svobodu; start a cíl běhu v Památníku Vojna s trasou v délce 5 km (21. 10. 2018, 100 dospělých a 20 dětí); Novoknínské dýňování (27. 10. 2018, 120 návštěvníků); Den Středočeského kraje s názvem „Havířské šprýmování“ – ve spolupráci se Středočeským krajem, zábavný program pro malé i velké na nádvoří Ševčinského dolu, prohlídky Vojtěšského a Anenského dolu, Památníku Vojna a dalších poboček, jízdy hornickými vláčky na povrchu i v podzemí, fárání na Wasserlauf (28. 10. 2018, 1 500 návštěvníků zdarma);

17. listopad v Památníku Vojna, zvláštní komentované prohlídky, kladení věnců zástupci politických stran a společenských organizací v čele s KPV ČR (Památník Vojna, 17. 11. 2018, 200 návštěvníků); Vánoční trhy v Mincovně (Muzeum zlata Nový Knín, 20. 11. – 2. 12. 2018); Výstava novoknínských betlémů (Muzeum zlata Nový Knín, 20. 11. – 16. 12. 2018, 1 300 návštěvníků); Adventní koncert vokálních souborů Arytmie Praha a Gambale (1. 12. 2018, 200 posluchačů); Příbramské betlémy – tradiční výstava betlémů z hornického kraje, spojená s kulturním programem, tvůrčími dílnami pro školy a recitál folkové skupiny Koledníci s pásmem vánočních písní a koled (7. 12. 2018 – 6. 1. 2019, **2 200 platících návštěvníků**); Vánoce v hornické chalupě a štědrovečerní šichta v Prokopské štole – vánočně vyzdobený interiér hornického obydlí z 19. století, ukázky práce řezbářů betlémů, výroba

a zdobení vánočních ozdob, lití olova, příprava vánočních pokrmů, přednes koled, jízdy důlním vláčkem vánočně vyzdobenou Prokopskou štolou, seznámení s vánočními tradicemi a zvyky horníků, nadílka dětem u nejhlubší jámy březohorského rudního revíru (10. 12. – 21. 12. 2018, 6 700 návštěvníků); Setkání u Vokounova betlému – Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota (15. 12. 2018, 100 osob); Předvánoční zpívání na dole Anna – pásmo koled a vánočních písní v podání učitelů a žáků Základní školy Březové Hory (20. 12. 2018, 200 osob zdarma); Adventní koncert Československé Vánoce, Wihanovo smyčcové kvarteto, pěvecký oktet Mezinárodního operního studia Evropské Hudební Akademie Teplice a varhaník Aleš Bárta (Divadlo Antonína Dvořáka Příbram, 21. 12. 2018, 400 diváků zdarma); Silvestrovský výšlap z Křižovnického špýcharu v Prostřední Lhotě na Veselý vrch u Mokrska (31. 12. 2018, 150 osob).

Participace HM Příbram na projektech s možností vícezdrojového čerpání finančních prostředků

- HM Příbram zajistilo obsahovou náplň Muzejního příměstského tábora pro děti, jehož činnost byla spolufinancována Místní akční skupinou Podbrdsko z prostředků získaných z Operačního programu Zaměstnanost 2014 – 2020 (13. 8. – 17. 8. 2018, 40 dětí);
- HM Příbram podalo dne 29. 8. 2018 žádost na Ministerstvo kultury ČR, program ISO C, výkup kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu, „Hospodářský objekt z Mokřan čp. 13 a obytné stavení z Řikova čp. 12“, částka 420 000 Kč (70 % z celkové částky);
- HM Příbram podalo dne 5. 12. 2018 žádost o vydání závazného stanoviska k obnově národní kulturní památky (výměna oken cáčovny dolu Anna) na Krajský úřad Středočeského kraje; po vydání závazného stanoviska bude podána žádost na Ministerstvo kultury ČR v rámci programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností;
- v rámci spolupráce se s. p. DIAMO, o. z. Správa uranových ložisek Příbram se uskutečnilo oplocení areálu pobočky Hornického muzea Příbram – Uranový důl Bytíz v délce 275 metrů.

Spolupráce s Odborem kultury a památkové péče KÚ SK a zřizovatelem muzea

- HM Příbram se stalo na základě usnesení Zastupitelstva Středočeského kraje (č. j. 117-12/2018/ZK z 29. 1. 2018) a usnesení Rady Středočeského kraje (č. j. 049-02/2018/RK z 15. 1. 2018) členem Asociace pro ochranu a rozvoj lidové architektury, z. s. (od 19. 4. 2018);
- HM Příbram se podílí na činnosti odborné etnologické komise pro tzv. živou kulturu, etnolog muzea je členem odborné komise pro zápis statků do tzv. „Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Středočeského kraje“;
- etnolog HM Příbram se podílí na přípravě a organizaci II. ročníku Dnů lidové architektury jako odborný garant v rámci Středočeského kraje;
- HM Příbram se účastní řešení projektu V 19 IOP „Rozvoj eGovernmentu ve Středočeském kraji - Zpřístupnění digitálního obsahu a Evidence katalogu kulturního dědictví“;
- HM Příbram se zapojilo do činnosti pracovní skupiny s názvem Cestovní ruch, kultura a sport v rámci návrhové části aktualizovaného Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje na období 2018–2024, představení strategických cílů, typových opatření a nástrojů k dosahování specifických cílů;
- HM Příbram průběžně spolupracovalo s Odborem kultury a památkové péče na zajištění jednotné propagace příspěvkových organizací z oblasti kultury a památkové péče v rámci tvorby propagačních materiálů: tištěné skládačky, Kalendárium – Poklady v srdci Čech, kulturní přehled, citylight, plakátová kampaň, Středočeské střípky a další;
- HM Příbram se zúčastnilo semináře s názvem Nová média a jednotná prezentace pořádaného Odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje (27. 3. 2018, 25. 9. 2018);
- HM Příbram ve spolupráci s Odborem kultury a památkové péče Středočeského kraje zajistilo program v rámci Dne památky obětí komunistického režimu (výročí popravu JUDr. Milady Horákové) v Památníku Vojna; nejvýznamnější částí programu byla „Prezentace školních projektů k 100. výročí vzniku republiky a obětí totalitních režimů“ v podání školních kolektivů z regionu (21. 6. 2018, 320 návštěvníků zdarma);
- ve spolupráci s Odborem Kancelář hejtmanky Středočeského kraje zajistilo HM Příbram zastoupené ředitelem odbornou oponenturu textů a poskytlo

obrazový materiál pro reprezentativní publikaci k 100. výročí založení Československa vydanou Středočeským krajem („100 let české státnosti ve Středočeském kraji“) i textů na www.slavime100let.cz; HM Příbram zastoupené ředitelem provedlo korektury publikace Ivo Cermana s názvem „Střední Čechy 1918–2018. Průvodce historií“ z nakladatelství Lidové Noviny, podpořené Středočeským krajem;

- HM Příbram spolupracovalo s Odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje na přípravě workshopu zaměřeného na edukaci (plánováno na 28. 3. 2019);

- ve spolupráci s Odborem školství Středočeského kraje byla zajištěna exkurze a další program pro účastníky Letní školy českého a ruského jazyka a přednáškový cyklus Akademie 3. věku ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje;

- HM Příbram spolupracovalo s Odborem životního prostředí a zemědělství Středočeského kraje při přípravě revitalizací dvou evropsky významných lokalit: Jablonná – mokřad a Rožmitál pod Třemšínem.

Návštěvnost HM Příbram

- návštěvnost HM Příbram v roce 2018 činila: **127 591 osob**, z toho **111 051 platících** a 16 540 neplatících; nárůst o 1 232 osob.

Knihovna Hornického muzea Příbram

- pokračuje elektronická evidence knihovny Hornického muzea Příbram, příspěvkové organizace; r. 2018 bylo zaevidováno **80 přírůstků**; celkový počet knihovních jednotek k 31. 12. 2018 dosáhl čísla **16 665** a celkový počet titulů periodik zaevidovaných v elektronické evidenci k 31. 12. 2018 činil 227.

Publikační a ediční činnost

- v oblasti publikační prezentovalo HM Příbram příbramský region, Středočeský kraj i ČR též na stránkách **tuzemského i zahraničního odborného tisku**;

- spolupráce na redakci recenzovaného sborníku **Středočeský vlastivědný sborník** (ředitel muzea je předsedou redakční rady – korektury sborníku,

vlastní příspěvky ředitele HM a pracovníků muzea); podíl na redakci sborníku **Podbrdsko** vydávaného Státním okresním archivem Příbram, Městským muzeem Sedlčany a Hornickým muzeem Příbram (ředitel a další pracovníci muzea jsou členy redakční rady – korektury sborníku, vlastní příspěvky); ředitel HM členem redakční rady recenzovaného periodika **Uhlí, rudy, geologický průzkum** (korektury příspěvků, vlastní studie);

- během sledovaného období vyšlo řediteli HM **9 studií v odborném tisku, z toho 1 v zahraničí**, a je spoluautorem **1 monografie**; ostatním **odborným pracovníkům** vyšlo v tuzemsku i v zahraničí **33 studií**;

- autorská účast ředitele HM Příbram Josefa Velfla a historika HM Příbram a vedoucího Památníku Vojna Václava Trantiny na vzniku publikace „Pomníky a památníky světových válek na Příbramsku“ vytištěné roku 2018 (ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu, Státním okresním archivem Příbram a Městským muzeem Sedlčany) jako zvláštní vydání Podbrdsko – Miscelanea.

Bibliografie pracovníků Hornického muzea Příbram za rok 2018

BÁRTÍK, František. Generál Tomáš Sedláček. *Podbrdsko*, Příbram 2018, XXV, s. 219–220.

BÁRTÍK, František. Vzpouza vězňů v NVÚ Bytíz v srpnu roku 1968. *Podbrdsko*, Příbram 2018, XXV, s. 178–195.

BÁRTÍK, František. Vzpouza vězňů v Nápravně výchovném ústavu Bytíz. *Paměť a dějiny*, Praha 2018, 2, s. 48–55.

BÁRTÍK, František. Vybrané mimořádné události v NVÚ Příbram (Bytíz) a na pracovištích uranových dolů v letech 1961–1986. *Securitas imperii*, Praha 2018, 2, s. 130–172.

BÁRTÍK, František. Tábory pro nesvobodné pracovní síly v oblastech produkce uranové rudy na Příbramsku. In TOPINKA, Jiří (ed.). *Brdy. Krajina, historie, lidé*. Praha 2018, s. 365–380.

BÁRTÍK, František. Tábory pro nesvobodné pracovní síly zřízené v oblastech produkce uranové rudy. In *Nechtění spoluobčané*. Praha – Liberec 2018, s. 142–154.

BÁRTÍK, František. Zemřelé nesvobodné pracovní síly v uranovém průmyslu na Jáchymovsku (1949–1961). In *Jáchymov, jeviště bouřlivého století*. Praha 2018, s. 235–249.

- BLAŽKOVÁ, Lenka. Jan z Babí hory. Příspěvek k výrobě šiškových fořtů, Fabiánů. In TOPINKA, Jiří (ed.). *Brdy. Krajina, historie, lidé*. Praha 2018, s. 217–230.
- FISCHER, David – MUŠKA, Milan – VLACH, Pavel – DORT, Hynek – ŤULÁKOVÁ, Anežka – BLABOLIL, Petr – VAŠEK, Mojmír – KOČVARA, Luboš. Ichtyofauna CHKO Brdy, zjištěné negativní faktory a návrhy managementu. *Bohemia centralis*, Praha 2018, 34, s. 231–278.
- FISCHER, David – JEŘÁBKOVÁ, Lenka – FISCHEROVÁ, Jana. Obojživelníci a plazi CHKO Brdy, zjištěné negativní faktory a návrhy managementu. *Bohemia centralis*, Praha 2018, 34, s. 279–343.
- FISCHER, David – VLACH, Pavel. Hlavní příčiny ohrožení raka kamenáče na území ČR. *Ochrana přírody*, Praha 2018, 6, s. 2–5.
- FISCHER, David – VELENSKÝ, Petr – CHMELAŘ, Jan – REHÁK, Ivan. Ještěrka zelená (*Lacerta viridis*) v areálu ZOO Praha. *Gazella*, Praha 2018, 43, s. 36–61.
- FLÉGR, Tomáš – SEJKORA, Jiří – ŠKÁCHA, Pavel – DOLNÍČEK, Zdeněk. New occurrence of krufaite and petříčekite at the former uranium mine Slavkovice, western Moravia, Czech Republic. *Bulletin Mineralogie Petrologie*, Praha 2018, 26, 2, s. 250–258.
- FLÉGR, Tomáš – ŠKÁCHA, Pavel – SEJKORA, Jiří – VRTIŠKA, Luboš – CEMPÍREK, Jan. Different evolution of selenium mineralization of the Bohemian Massif. In *Joint 5th Central-European mineralogical conference and 7th Mineral sciences in the Carpathians Conference; Book of contribution and abstracts*, 2018, s. 24–26.
- HLAVÁČEK, Rudolf. Eleocharis uniglumis (Link) Schult. In LUSTYK, Pavel – DOLEŽAL, Jan (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XVI. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2018, 53/1, s. 77.
- HLAVÁČEK, Rudolf. Potentilla thuringiaca (Link). In LUSTYK, Pavel – DOLEŽAL, Jan (eds.). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XVI. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2018, 53/1, s. 99–102.
- HLAVÁČEK, Rudolf. Rožec krátkoplátečný (*Cerastium brachypetalum*) a rožec Tenoreův (*Cerastium tenoreanum*) v Plzeňské pahorkatině. *Calluna*, Plzeň 2018, 23/1, s. 9–10.
- HLAVÁČEK, Rudolf – SOFRON, Jaromír. Hruštička okrouhlostá (*Pyrola rotundifolia* L.) v Brdech. *Calluna*, Plzeň 2018, 23/1, s. 10.
- HYNČICA, Pavel. Historické pohlednice jako typ dobové dokumentace na příkladu Sedlčanska a Sedlecka. *Podbrdsko*, Příbram 2018, XXV, s. 164–177.

KNÍŽEK, František – ŠTUREK, Vilém – ŠKÁCHA, Pavel. Nálezy stříbrných rud v posledním období těžby na žíle L1 v Lešeticích u Příbrami. *Minerál*, České Budějovice 2018, 26, 1, s. 40–51.

KORENÝ, Rastislav – MACHAČOVÁ, Veronika. Zpráva o činnosti archeologického pracoviště Hornického muzea Příbram od 2. 3. 2015 do 1. 3. 2018. *Podbrdsko*, Příbram 2018, XXV, s. 245–248.

KORENÝ, Rastislav – MACHAČOVÁ, Veronika. Hornické muzeum Příbram, p. o. *Středočeský vlastivědný sborník*, Roztoky 2018, 36, s. 107–108.

PROCHÁZKA, Lubomír – BUREŠ, Pavel. *Lidové stavby Středočeského kraje – severovýchod*. Praha 2018, s. 2–8.

PROCHÁZKA, Lubomír. Vanda Jiřikovská jubilující. *Národopisná revue*. Strážnice 2018, XXVIII, 4, s. 324–325.

SEJKORA, Jiří – BUIXADERAS, Elena – ŠKÁCHA, Pavel – PLÁŠIL, Jakub. Micro-Raman spectroscopy of natural members along CuSbS₂-CuSbSe₂ join. *J. Raman. Spectrosc.*, 49, 8, s. 1364–1372.

ŠKÁCHA, Pavel. Stříbrné kyzy na ložisku Jáchymov. *Minerál*, České Budějovice 2018, 26, 1, s. 55–58.

ŠKÁCHA, Pavel – KOLITSCH, Uwe – SEJKORA, Jiří. Miargyrit v asociaci s pyrostilpnitem z březohorského ložiska, Příbram (Česká republika). *Bulletin Mineralogie Petrologie*, Praha 2018, 26, 2, s. 247–249.

ŠKÁCHA, Pavel – SEJKORA, Jiří – PLÁŠIL, Jakub. Bytízite, a new Cu-Sb selenide from Příbram, Czech Republic. *Mineral. Mag.*, 2018, 82, 1, s. 199–209.

ŠTEVKO, Martin – SEJKORA, Jiří – DOLNÍČEK, Zdeněk – ŠKÁCHA, Pavel. Selenium-rich Ag-Au mineralization at the Kremnica Au-Ag epithermal deposit, Slovak Republic. *Minerals*, Bratislava 2018, 8, 12, 572, s. 1–26.

TRANTINA, Václav. Jan Němeček, hudební historik. *Podbrdsko*, Příbram 2018, XXV, s. 209–210.

TRANTINA, Václav. Výročí tvůrců animovaných filmů, rodáků z Příbramska. *Podbrdsko*, Příbram 2018, XXV, s. 211–215.

TRANTINA, Václav. František Závorka, velitel skupiny Antimony. *Podbrdsko*, Příbram 2018, XXV, s. 216–218.

VELFL, Josef. Vznik republiky a události tomu předcházející na Příbramsku ve světle vzpomínek přímých účastníků. *Podbrdsko*, Příbram 2018, XXV, s. 112–136.

VELFL, Josef. Životní osudy bývalého politického vězně Františka Zahrádky. *Podbrdsko*, Příbram 2018, XXV, s. 221–239.

VELFL, Josef. Ing. mont. Jan Holický a další oběti heydrichiády z Příbramska. *Středočeský vlastivědný sborník*, Roztoky 2018, 36, s. 70-82.

VELFL, Josef. Ani gram uranu okupantům. 1. část. *Uhlí, rudy, geologický průzkum*, Praha 2018, 25, č. 1, s. 16–19.

VELFL, Josef. Ani gram uranu okupantům. 2. část. *Uhlí, rudy, geologický průzkum*, Praha 2018, 25, č. 2, s. 12–15.

VELFL, Josef. Velká válka a nejvýznamnější rudní revír monarchie v Příbrami – Březových Horách. *Uhlí, rudy, geologický průzkum*, Praha 2018, 25, č. 2, s. 18–21.

VELFL, Josef. Vojenský výcvikový prostor v Brdech v době druhé světové války a problém vystěhování. In BEDNAŘÍK, Petr – NOSKOVÁ, Helena – MARŠÁLEK, Zdenko (eds.). *Nucené migrace v českých zemích ve 20. století*. Praha 2018, s. 150–168.

VELFL, Josef. Brdy v době hitlerovské okupace a jejich využití pro německé vojenské účely. In TOPINKA, Jiří (ed.). *Brdy. Krajina, historie, lidé*. Praha 2018, s. 317–332.

VELFL, Josef – HAAG, Ulrich. Das Birkenberger Erzrevier bei Příbram und seine Wasserwirtschaft. In LANGEFELD, Oliver – LIESSMANN, Wilfried (eds.). *Wasserwirtschaft im Bergbau*. Clausthal-Zellerfeld 2018, s. 141–155.

VLACH, Pavel – FISCHER, David. Nové poznatky o rozšíření raků v CHKO Brdy. *Bohemia centralis*, Praha 2018, 34, s. 219–229.

S pozdravem

PaedDr. Josef Velfl, ředitel
Hornické muzeum Příbram,
příspěvková organizace